

Catalonien kalder!

**En appetitvækker til
catalansk kultur her og nu**

Til alle der interesserer sig for Catalonien
- og til dem der kunne lade sig friste

Vagn Frausing, 20. juni 2012

Catalansk kultur her og nu

Appetit på Catalonien?

Denne tekst blev i første omgang skrevet som en optakt til en tur til Catalonien som en gruppe af kunstinteresserede i Tornbjerg sogn i Odenses sydøst-kvarter foretog i april 2012. Senere er den blevet pudset til så den fungerer som en appetitvækker for alle der pønser på at rejse til Catalonien og i det hele taget for alle der gerne vil vide mere om dette fascinerende land og dets kultur.

Teksten kan frit citeres med angivelse af kilden.

Teksten er tænkt som en kort indføring. Den er rigeligt forsynet med links, mange af dem til Wikipedia, hvad der giver mulighed for at bevæge sig ud ad en uendelighed af tangenter og således søge uddybende oplysning. Jeg har valgt de danske artikler, med mindre de er helt utilstrækkelige - der jeg har valgt de engelske. Men Wikipedia byder jo i venstre side på en lang række af sprog som man kan klikke på. Så det kan sagtens lade sig gøre at læse det hele på catalansk, hvis nogen skulle have lyst til det.

Store Danske kommer også til orde i et par af linkene. Men lad endelig være med at læse artiklen om [Catalonien](#). Den er nemlig fuldt og helt skåret til efter spansk nationalisme. General Franco kunne ikke have gjort det bedre! Artiklen trænger i allerhøjeste grad til at blive skrevet om. Men indtil nogen får sig taget sammen til at gennemføre et så gennemgribende skridt, er det vigtigt at vi er så mange som muligt der udtrykker vores afsky ved at vi simpelthen nægter at læse artiklen. Så ka' de lære det, ka' de!

Lidt om (u)partiskhed

Som du ser, er denne beskrivelse af Catalonien gennemsyret af begejstring for landet. Dermed kan jeg næsten ikke undgå at blive beskyldt for at være **partisk**. Lad mig bare tage fat på den indvending.

Man støder tit på dette synspunkt: Vil man være upartisk i en sag, må man dele sol og vind lige. Det gør man ved at udtale at begge parter i en konflikt er lige gode om det.

Det får mig til at tænke på en dum gårdlærer der ser to drenge der er oppe at slås. Han klasker dem begge én på skrinet, så de kan lære at de skal lade være med at bruge vold. Han mener han er upartisk, for han har jo delt sol og vind lige.

Men der findes konflikter hvor parterne **ikke** er lige gode om det!

Man må ikke forlange at min tekst skal dække alle synspunkter ang. konflikten mellem Catalonien og den spanske stat. Ønsker man alsidig orientering, må man ty til flere forskellige kilder. Og det er slet ikke svært at finde kilder som har en vrangvillig holdning til Catalonien og ensidigt tager parti for den spanske stat.

Teksten er ikke færdig og bliver det nok aldrig. Forfatteren tager med kyshånd mod kommentarer fra læserne som gerne må diske op med konstruktiv og inspirerende kritik og sætte fingeren på uklarheder og mangler. Jeg tager gerne mod ris såvel som ros. Det vil alt sammen blive indarbejdet i fremtidige udgaver.

Denne tekst kan findes på nettet:

www.aidoh.dk/Catalonien-kalder

Forfatteren kan kontaktes på: frausing.cat@gmail.com

Et land med identitet

Catalanerne udskrives tit som et folk præget af overdreven selvhævdelse og nationalisme som hader de spansktalende og deres sprog. Men klichéen har intet hold i virkeligheden. Catalanerne er ikke ekstreme og de hader ikke nogen som helst. De ønsker blot at blive anerkendt som et folk med egen identitet og sprog på linje med andre folk i Europa.

Spanske indvandrere kan mageligt leve hele livet i Catalonien uden at tage notits af det catalanske sprog. Derimod bliver catalanere ofte mødt med fjendtlighed i fx Madrid. To catalanere der indbyrdes taler deres sprog på gaden risikerer at blive udsat for aggressive tilråb.

En turist der udviser anerkendelse af landets sprog og identitet vil afgjort blive belønnet. Gør dig klart at landet hedder [Catalonien](#). Det er [et land](#) der befinder sig i et ulykkeligt ægteskab med Spanien. Det er faktisk et **tvangsægteskab** – argumentationen finder du nedenfor.

Og husk: tyrefægtning og flamenco hører IKKE til catalansk kultur. At tage turister med til den slags svarer til at man i Danmark fremviste tyrolerbal med Lederhosen som karakteristisk dansk kultur.

Men faktisk risikerer man slet ikke at blive fristet af tyrefægtningens flotte forestilling med dens traditionsrige opbud af glimmer, pomp og pragt. Det catalanske parlament har nemlig besluttet, at fra 1. januar 2012 er den barbariske forestilling [forbudt i Catalonien](#).

Umiddelbart forekommer spørgsmålet om tyrefægtning at være ganske enkelt og ukompliceret. Vi har at gøre med klokke-ren dyremishandling, så selvfølgelig skal det da være forbudt i ethvert civiliseret samfund. Alligevel har sagen hvirvlet enorme mængder af støv op på den politiske arena. Det ser ligefrem ud til at sagen kan komme til at spille en vigtig rolle for spørgsmålet om Cataloniens eventuelle [selvstændighed](#).

Demonstration mod tyrefægtning.
Deltagerne har indsmurt deres hænder i blod.

Lidt [historie](#)

Indtil 1479 var Catalonien en del af det decentralt organiserede kongerige som i 1164 var opstået som en [dynastisk union](#) mellem grevskabet Barcelona og kongeriget Aragonien. Catalansk var vigtigste administrations-sprog, men også spansk (= castiliansk) var officielt. I 1469 havde [Isabella I](#) af Castilien og [Ferdinand II](#) fra det catalansk/aragonske dynasti indgået ægteskab. De to, kendt som [de katolske monarker](#), slog ti år senere kludene (herunder deres respektive kongeriger) sammen. Herved opstod der en stat hvis konturer minder meget om det der i dag kalder sig Spanien.

Sammenslutningen var en personalunion som mest eksisterede på papiret. I virkelighedens verden fortsatte de lokale områder, også Catalonien, med sine egne institutioner og sin egen lovgivning.

Men i 1714 kom der andre boller på suppen. Som afslutning på den [Spanske Arvefølgekrig](#) invaderede centralmagten Catalonien, herunder Barcelona. Al modstand blev kvalt og de catalanske institutioner blev nedlagt. Derfor anses 1714 for skæbneåret hvor Catalonien mistede sin selvstændighed.

De fire røde striber på gul baggrund er Cataloniens officielle [flag](#).
 Flagene med en stjerne i en trekant symboliserer selvstændighedsbevægelsen.
 På det seneste ses der flere og flere stjerneflag i gadebilledet.

De kvikke har nok opdaget at vi nu med raske skridt nærmer os et jubilæum. Allerede nu et par år før kan vi konstatere at det runde år sætter sig tydelige spor i Cataloniens politiske liv og den offentlige debat. Selvstændighedsbevægelsen får vind i sejlene. Er 300 års undertrykkelse ikke nok? – spørger mange. Stadig flere har lyst til at sige *Adéu, Espanya!* (Farvel, Spanien!). Dette slogan var et af de fremherskende da [1 million demonstrerede](#) i Barcelonas gader den 10. juli 2010 for at protestere mod at Den spanske Forfatningsdomstol har underkendt de vigtigste artikler i Cataloniens selvstyrelov.

I løbet af de seneste tre århundreder er det catalanske sprog blevet undertrykt og fortrængt i forskellig grad. Under [Franco](#) blev sproget som et led i en bevidst assimilations-politik brutalt undertrykt, især i begyndelsen af perioden. Det var ligefrem forbudt at tale catalansk i telefonen. Og forbuddet blev håndhævet, for dengang var der rigtige telefonister til. De formastelige kunne risikere at få dette ultimatum: *Nu siger jeg det for sidste gang: Hvis ikke De taler kristeligt, afbryder jeg forbindelsen!*

Solgt som en sæk kartofler

Forholdet mellem Catalonien og Spanien kan rammende betegnes som et tvangsægteskab. Da Spanien og mange andre stater blev dannet, faldt det ikke herskerne ind at bekymre sig om befolkningens ønsker. De sjakrede med territorier og deres befolkning lige som man sælger en sæk kartofler. Havde man ærligt og redeligt erobret et territorium, havde man selvfølgelig ret til at herske over det. Ligeledes hvis man gennem ægteskab havde fået herredømme over et territorium. Sådan var den generelle holdning, tidsånden, dengang.

Det burde ikke undre at i en tid der roser sig af at være *demokratisk*, dukker der blandt undertrykte befolkninger et ønske op om at revidere tingenes tilstand. Catalanerne og andre folk vil ikke for tid og evighed se sig selv som dem der er blevet solgt som en sæk kartofler. De kræver ret til skilsmisse, dvs. [selvbestemmelse](#). I en meningsmåling fra oktober 2011 erklærer 45% sig for tilhængere af selvstændighed, mens 24% er imod. I en tilsvarende måling fra 2007 var tallene 32 mod 51.

Bagvendte catalanere

Som så mange andre folk har catalanerne en [nationaldag](#). Men i modsætning til de fleste fejrer man ikke nationens glamourøse højdepunkter. Derimod knytter man an til nederlagets stund, den 11. september 1714. Jeg tror det vil være en unik oplevelse at opholde sig i Catalonien den 11. september 2014.

Desværre har andre begivenheder lagt beslag på datoen i folks bevidsthed. Men det er jo ikke catalanernes skyld!!

**En trup danser Sardana i traditionelle dragter.
Dannebrogsfarverne er tilfældige.
Dragterne findes i mange forskellige farver.**

tennerne ude kan faktisk få lært de grundlæggende dansetrin. Så kan man når man som turist kommer til Catalonien straks træde ind i kredsen og danse med. Det kan man sagtens finde lejlighed til, for der arrangeres tit Sardana på offentlige pladser hvor forbigående spontant træder ind i kredsen og danser med i den mundering de går og står i.

Musikken spilles af [et cobla](#), hvor alle instrumenterne er specielle, selv om de på overfladen kan minde om gængse instrumenter. Sardana'en er meget langt fra at være forstenet folkløse, det er sprudlende folkelig kultur når den er bedst. Jeg har læst at der hvert år komponeres 300 nye sardana'er. [Den Store Danske](#) udtrykker det således: "I slutningen af 1900-t. danses sardana STADIG på torve og pladser både i byerne og på landet." (min fremhævelse) – Ret meget dummere kan det vist ikke siges!

Jo vist er de mærkelige, de catalanere! Det er tvivlsomt om de nogensinde når at blive optaget i kredsen af civiliserede nationer.

Som andre nationer har Catalonien selvfølgelig en nationalsang: [Els Segadors](#) (Høst-folkene). Hør den her med ingen ringere end [Marina Rossell](#) (hun præsenteres nærmere nedenfor).

La Sardana

Catalanerne har noget så bizart som en nationaldans. Den hedder [La sardana](#). Det er ikke en ældgammel tradition. Faktisk blev den først for alvor populær i det 20. århundrede, men den har selvfølgelig rødder langt tilbage i historien.

Dansen favner vidt og har appel til et bredt publikum. Der er entusiasterne som optræder i traditionelle dragter og går op i at udføre dansen korrekt. Prøv f.eks. at se [denne video](#). Her zoomes der ind på føddernes bevægelser, så den der har an-

I [Nordcatalonien](#) som ligger på den franske side af grænsen har århundreders brutal undertrykkelse næsten fået udryddet det catalanske sprog. Derimod står det bedre til med den folkelige kultur. Her er landsbyboerne mødt frem for at danse sardana.

Luftkasteller? – Nej, kasteller af levende mennesker

Nu skal se på en anden folkelig tradition som er om muligt endnu mere bizar – ja den forekommer ligefrem halsbrækkende. [Castells](#) (det betyder egentlig 'slotte') er menneskelige tårne som kan nå op til 9 etager.

Selv om man gør sit bedste for at afmontere bygningsværket kontrolleret – de øverste kravler ned først – hænder det selvfølgelig at hele konstruktionen braser sammen. Men man hører sjældent om at nogen kommer til skade. På det seneste er de fleste af de medvirkende alligevel begyndt at bære styrthjelm.

Ak ja, pylleret har kronede dage!!

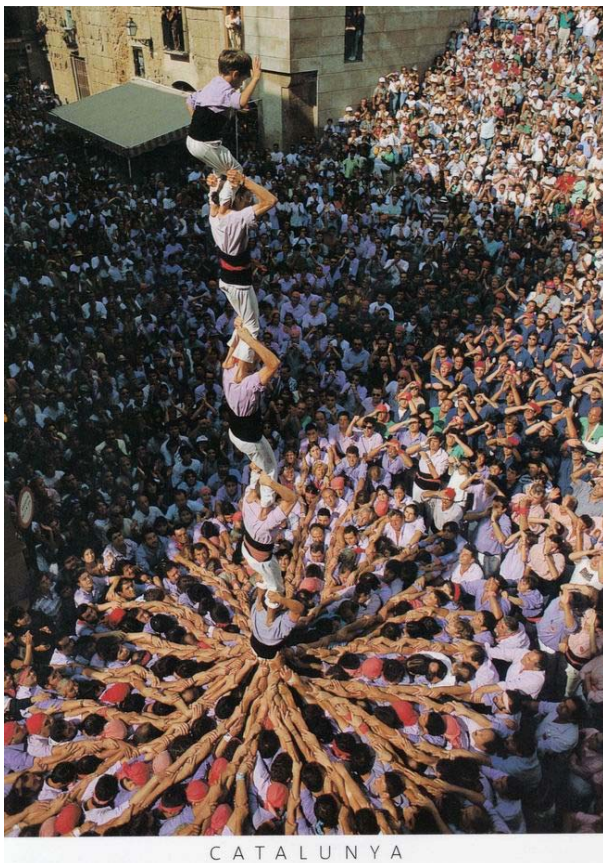
Det ville ikke få nogen ende, hvis jeg skulle beskrive alle varianter af [Castells](#). Men lad os bare tage et enkelt eksempel. Forestil jer at man vil bygge et tårn der når op til 9ende etage og hvor de øverste 6 etager udgøres af bare én person. Kan det overhovedet lade sig gøre?

Det kan det, for tårnbyggerne har udtænkt en genial fremgangsmåde: For hver etage kravler der ikke bare én person (som skal udgøre tårnet) op, men yderligere 4 personer kravler op og udgør en forstærkende omkransende cirkel der stabiliserer tårnet. Når konstruktionen har nået den tilstræbte niende etage, kravler de der har udgjort den forstærkende cirkel så ned igen, så kontrolleret som mulig.

Her står det så. Et imponerende menneskeligt tårn i ni etager, hver bestående af én person som har formået at narre tyngdekraften. Men hvordan kommer de så ned igen, vil nogen måske spørge.

Nu har jeg jo faktisk ikke lovet at jeg vil og kan svare på alle tænkelige spørgsmål. Der skal jo også være noget at opleve for dem der tager til Catalonien.

CATALUNYA

International anerkendelse

Castells har netop opnået flot [international anerkendelse](#). Den 16. november 2010 vedtog UNESCO på sit møde i Nairobi at optage skikken på listen over verdens [immaterielle kulturarv](#).

Det er ikke første gang at catalansk kultur har fundet anerkendelse hos UNESCO. [Verdens Bogdag](#) 23. april blev indstiftet af UNESCO i 1995. Denne dato, skt. Jørgens dag, blev oprindeligt fejret som den catalanske bogs dag (Skt. Jørgen som på catalansk hedder *Sant Jordi* er Cataloniens skytshelgen). Men UNESCO har gjort dagen universel som Bogens Dag, for bogen i det hele taget – på alverdens sprog og i alle lande.

Gigantisk festival med parade for haletudser?

Kan man virkelig komme ud for at opleve noget så bizart i Catalonien?

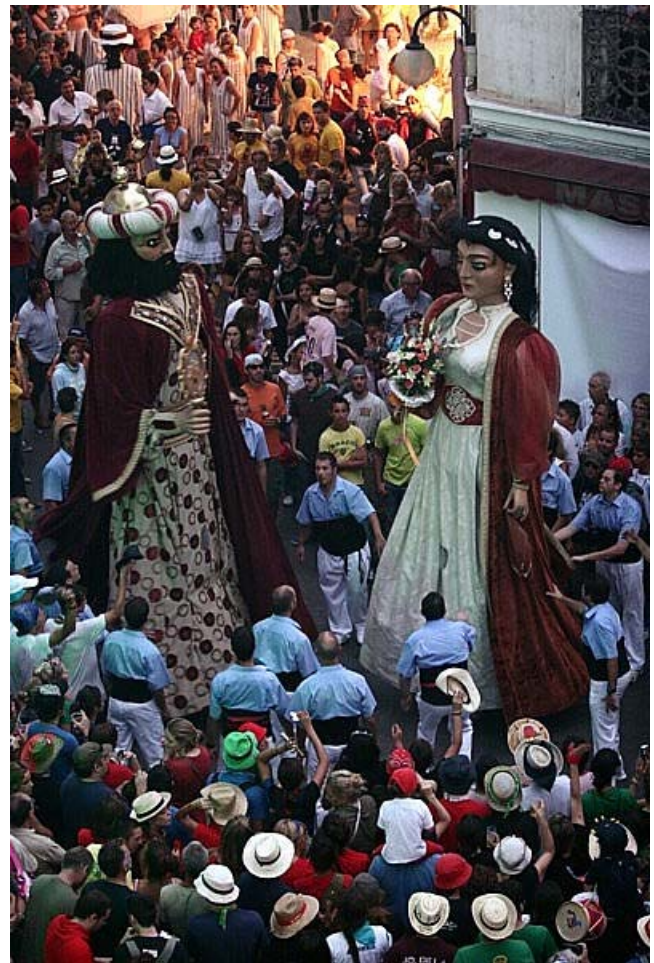
Nej, det kan man ikke! Overskriften er fremkommet ved at jeg har foretaget en Google-oversættelse af begreberne *Festa major*, *cercavila*, og *capgrossos*. Men der er såmænd ingen grund til at skælde ud på Google. For de nævnte begreber er uoversættelige. Lad os se på hvad begreberne virkelig står for:

figurer [capgrossos](#) udfolder sig snarere i bredden. Ordet betyder *tykhovedet*, men det kan faktisk også betyde *haletudser* – den indrømmelse må vi give til Google.

De sprudlende folkelige traditioner med de festlige optog kan vist ikke undgå at gøre indtryk på en rejsende fra vores stille eventyrland hvor alle dage er ens: triste og grå.

Jeg vil lade billederne tale for sig selv. Vil du have levende optagelser med lyd kan du klikke [her](#). Du kan sagtens finde adskillige spændende links ved at google på de nævnte nøgleord.

Festa major er en årligt tilbagevendende folkefest i en by eller et kvarter. Festen knytter tit an til den lokale skytshelgen. I mange tilfælde indgår *La Sardana* og *Castells* som er nævnt ovenfor i programmet. Festen indledes med et sprudlende optog [cercavila](#). Kæmperne [gegants](#) gør optoget synligt på miles afstand. En anden slags

Barça – mere end en klub!

Jeg var længe i tvivl om det betimelige i at tage dette afsnit med i en præsentation af catalansk kultur. Fodbold er jo, vil nogen måske sige, nærmest det stik modsatte af kultur. Men alligevel: Futbol Club Barcelona, eller Barça, som den kaldes i daglig tale, er noget ganske særligt. Den har været, og er stadig, en krumtap i det catalanske folks manifestation af sin identitet. Sådan var det især i Franco-tiden, da de folkelige protester ikke havde mange andre muligheder for at få luft. Alt dette udtrykkes i sloganet *Més que un club* (Mere end en klub).

Også de anticatalanske spanske nationalister havde øje for fodboldklubbens politisk sprængfarlige potentiale. Næppe var [borgerkrigen](#) begyndt, før Barças præsident [Josep Sunyol](#) blev likvideret af Francos tropper i nærheden af Madrid, aug. '36.

Som i andre fodboldklubber glæder man sig naturligvis over enhver sejr. Men sejrens sødme er særlig intens når det er arvefjenden [Real Madrid](#) der er blevet sat på plads.

Den [engelske artikel](#) i Wikipedia giver masser af plads til Barças politiske og historiske betydning. Er man mere til den rent sportslige vinkling, kan man besøge en [dansk hjemmeside](#) om klubben. En dansk [fanklub](#) findes også, jovist!

Og så udkom der i 2009 en bog på dansk: Tonny Vorm og Martin Tønner: [Den våbenløse hær](#) – på sporet af FC Barcelona (People'sPress). Den lægger hovedvægten på kultur og politik, men der bliver også plads til det fodboldtekniske. Dermed bliver bogen værd at læse for såvel fodboldentusiaster som kultiverede mennesker. Publikums og spillernes opførsel bliver nådeløst stillet til skue. Og det kan faktisk godt give næring til fordommen om at fodbold **ER** det stik modsatte af kultur!

Der skal også være plads til en klovn

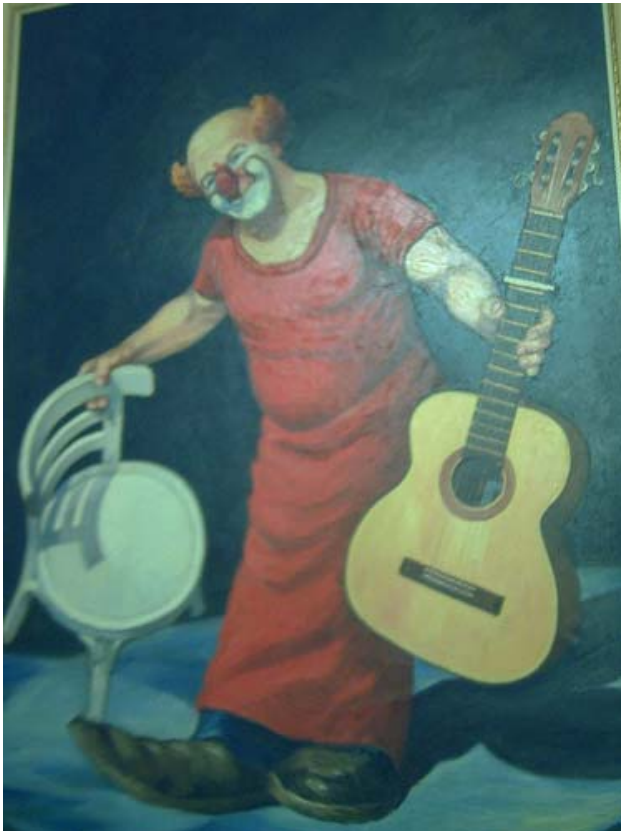
Skulle jeg diske op med en fyldestgørende liste over berømte catalanere, ville denne fremstilling ikke få nogen ende. Jeg vil nøjes med at nævne et enkelt navn: den verdensberømte klovn, Josep Andreu. Verdensberømt? – spørger du måske – ham har jeg da aldrig hørt om. Men nævner jeg hans kunstner-

navn [Charlie Rivel](#), dæmrer det nok for de fleste. Det er ikke kun kunstnernavnet han har til fælles med Charlie Chaplin. Denne skulle engang have sagt *Er det Dem der imiterer mig eller mig der imiterer Dem?*

Åh nej! – Bedst som jeg sidder her og Googler for at finde stof til denne udredning, støder jeg på en tekst som bestemt ikke er morsom læsning. På [engelsk Wikipedia](#) siges det at ”han (Charlie Rivel) var en beundrer af Adolf Hitler, til hvem han sendte en fødselsdagshilsen så sent som i 1943.”

Det ser ud som om oplysningen er troværdig. Men sagen rejser en kaskade af spørgsmål: Var begejstringen for Hitler oprigtig, eller var fødselsdags-telegrammet fremtvunget af omstændighederne? Sætter en eventuel begejstring for Hitler en uoprettelig skamplet på en klovn som af mange er blevet kaldt verdens største? – Skulle han helt have været udeladt i denne fremstilling? – Eller skulle jeg ændre afsnittets overskrift til *Skal der være plads til en klovn?*

Hvad jeg skrev, det skrev jeg!

Sang mod (af)magt

Lluís Llach satte magthaverne til vægs

Denne smøre skal afsluttes, måske ikke med fuld musik, men i hvert fald med musik. *La Nova Cançó Catalana* (den nye catalanske sang) opstod i slutningen af Franco-diktaturet. Genren er ikke længere ny. I 2009 var det netop 50 år siden at denne bevægelse opstod i protest mod [general Francos](#) diktatur og til forsvar for catalansk sprog og kultur, som blev brutalt undertrykt af diktaturet.

For mig fremstår [Lluís Llach](#) som den mest markante blandt de catalanske sangskrivere, se hans [hjemmeside](#). Under Franco kunne han finde på at sætte sig med sin guitar på tilskuerrækkerne til en fodboldkamp. Han nåede ikke at slå mange akkorder an til '[l'Estaca](#)' (Pælen) før tilskuerne stemte i til den iørefaldende protestsang. Ordensmagten kunne ikke stille noget op mod den civiliserede, ikke-voldelige manifestation af et undertrykt folks dybeste længsler. På den måde kom en fodboldkamp faktisk til at artikulere noget som med fuld ret kan kaldes **kultur**. Jeg håber at jeg med denne indrømmelse har fået glattet lidt ud over for dem jeg måske fik trådt over tærne med ovenstående afsnit om fodbold.

L'Estaca er blevet oversat til [adskillige sprog](#), bl.a. [esperanto](#) - hør den her med [Marcela. Solidaritet](#) i Polen har taget den til sig som sin kampsang. [Her synger](#) Lluís Llach sin markante sang med opbakning fra et veloplagt publikum.

Man kan ikke længere opleve Lluís Llach til koncert, for han lukkede butikken med en [afskedskoncert](#) i 2007. Men man kan selvfølgelig stadig købe hans plader.

Her fremstår den unge Lluís Llach som den klassiske protestsanger som byder undertrykkerne trods

Frygtløse Marina

Et af de lidt yngre navne der fortjener at blive fremhævet er [Marina Rossell](#), se hendes [hjemmeside](#). Hun er født i 1954, og det er lige en postgang for sent til at komme med i gruppen af sangskrivere der bød Franco-regimet trods i den sidste fase. Men det kan man jo ikke lægge Marina til last.

Hun har optrådt i adskillige af verdens brændpunkter. Fx optrådte hun i Bagdad aftenen før at bomberegnen brød løs og den 25. september 2009 bevægede hun sig frygtløst igennem den truende kugleregns på Nørrebro i København for at give en forrygende [koncert](#) i 'Støberiet' på Blågård's Plads. Heldigvis var der da våbenhvile, da Marina skulle passere, så hun lever i bedste velgående den dag i dag.

Et særlig markant træk ved Marina er at hun faktisk kender Frausing. Det er det jo ikke alle der gør.

Marina gav koncert i København under Den Catalanske Kulturuge sep. 2009

Andre sangskrivere af format

Den allermest markante personlighed ved siden af Lluís Llach er utvivlsomt [Raimon](#). I en fremskreden alder har han stadig direkte adgang til publikums hjerter. Hans første sang [El Vent](#) (Vinden) fremstår stadig som hans mest kendte og mest markante.

Mange andre sangskrivere fortjener at blive nævnt:

[Maria del Mar Bonet](#) (hun kender også lidt til Frausing) stammer fra Mallorca hvor man også taler catalansk. Ud over at hun stammer fra Mallorca, stammer hun overhovedet ikke. Hun byder på et uovertruffet musikalsk format som sagtens kan værdsættes også af dem som ikke forstår teksterne. Her er et par [smagsprøver](#).

Man kan ikke komme uden om [Joan Manuel Serrat](#) – han er nok den mest kendte i udlandet. Jeg kan ikke lide hans holdning og hans frembringelser. Men jeg har vel ikke ret til at udradere ham af den grund. Nævnes skal også [Francesc Pi de la Serra](#), [Teresa Rebull](#), født 1919, er et eksempel på at en høj alder ikke formår at kvæle et genuint kunstnerisk engagement.

[Josep Tero](#) (han kender faktisk også Frausing) - [smagsprøver](#)

Blandt de nyere talenter kan nævnes [Clara Andrés](#) (hun optrådte for et par år siden i København, hvor hun fik lejlighed til at møde Frausing – [smagsprøver her](#)) og [Roger Mas](#) - [smagsprøver](#).

[Klostret i Montserrat](#)

Hvis et enkelt sted skulle udpeges som Cataloniens hjerte, kunne dette kloster være et godt bud. Her blev der prædikeret på catalansk under hele Franco-tiden, selv om sproget ellers var bandlyst i det offentlige rum.

En slags efterskrift

Sangere af verdensklasse?? – Vi har jo aldrig hørt om dem!

De catalanske sangskrivere er af verdensklasse og står på ingen måde tilbage for den dominerende kulturs navne, så som The Beatles, Bob Dylan, Joan Baez, Bruce Springsteen, Johnny Cash, Elvis, Michael Jackson og hvad de ellers hedder alle sammen.

Men hvorfor er de catalanske sangere så nærmest ukendte, i hvert fald i Danmark? – vil nogen måske spørge. – Det er de fordi cocacola-kulturen har lagt sin klamme hånd om Danmarks og verdens kulturliv. Derfor har vi ikke, som mange tror, at gøre med noget så smukt som kulturudveksling hvor verdens kulturer møder hinanden i øjenhøjde. Nej, vi ligger under for ensidig tilpasning. Kulturer der, som den catalanske, befinder sig uden for USA og den øvrige engelsksprogede verden har ikke en kinamands chance for at komme på banen.

Cocacolismen er den største bølge af kulturel dominans, vi nogensinde har set i historien. I Danmark hjælpes dominansen godt på vej af vore tv- og radio-kanaler som ikke gør sig den mindste anstrengelse for at leve op til deres *public service* forpligtelse til **alsidighed**. Skammeligt! De ansvarlige burde fyres på gråt papir!

Men er The Beatles og de andre da ikke af fremragende kvalitet? – Jo, mange af dem er. Men deres format er ikke så enestående, så de fortjener at fortrænge resten af verdens mangfoldige kultur.

Vi kan ikke komme cocacolismen til livs med et fingerknips. Men det står enhver frit for at starte med sig selv og begynde at orientere sig mere alsidigt. Her kunne catalansk kultur, og især sangskriverne være et godt sted at begynde. På en rejse til Catalonien kunne man måske få lejlighed til at opleve en koncert med disse sangere. Men ellers er der jo masser af muligheder for at tage værdifulde plader med hjem. Desuden kan en del plader købes på nettet.

Appetit på mere?

Måske er du overmættet af hele denne smøre om Catalonien. Men efter at det hele har sat sig, har du måske mod på at lære mere om denne fascinerende, men miskendte nation. En catalansk kvinde med det yndige navn Diana Coromines i Calders kom i 2009 på forskningsophold til København. Hun blev overrasket over hvor lidt danskerne ved om Catalonien og catalansk sprog og kultur. For at råde bod på det har hun oprettet en [blog på dansk](#)! Her finder man masser af nyttige links og man kan stille spørgsmål og deltage i debatten, også om [denne artikel](#). Du behøver ikke være bange for at skrive noget dumt, for det har mange gjort før dig.

Velbekomme! - Bon profit!

Vagn Frausing, 7. januar 2012

